

dr Elżbieta Marszałek
Wiceprezes Ligii Morskiej i Rzeźniczej
Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
Wydz. Ekonomiczny w Szczecinie

GOSPODARKA MORSKA POLSKI 2013

Artykuł oparty jest o materiały statystyczne, opracowane przez Ośrodek Statystyki Morskiej, Urzędu Statystycznego w Szczecinie, powołanego przez Prezesa GUS, „Gospodarka morską 2013” Urząd Statystyczny w Szczecinie

Szczegółowe informacje o zadaniach ośrodka i o programach rozwoju gospodarki morskiej Polski, zamieszczone są w Biuletynie LMiR „Ster” 1/2013.

W prezentowanym artykule, autor przedstawił i zinterpretował dane statystyczne, które pozwoliły ocenić sytuację gospodarki morskiej Polski i jej pozycję, na tle innych krajów.

Flota morska

Liczba statków morskich o łącznej nośności 3 mln ton wynosiła 110 jednostek, w tym, w województwie pomorskim 26 i w woj. Zachodniopomorskim 81. Większość jednostek należy do największego Polskiego Armatora, jakim jest Polska Żegluga Morska, z siedzibą w Szczecinie.

W województwie zachodniopomorskim, funkcjonują również Euroafrica Linie Żeglugowe z siedzibą w Szczecinie, Polska Żegluga Bałtycka w Kołobrzegu i inne.

W województwie pomorskim między innymi Chińsko - Polskie Towarzystwo Okrętowe, Chipolbrock S. A., Pol - Lewant, Pol - Euro Linie Żeglugowe.

Flota przybrzeżna w 2013r. liczyła 33 statki.

Porty morskie

Do polskich portów morskich o podstawowym znaczeniu zaliczmy porty w Gdańsku i Gdyni, oba są zlokalizowane na terenie województwa pomorskiego. Porty Szczecin, Świnoujście i Police, zlokalizowane są w województwie zachodniopomorskim.

Obroty ładunkowe w morskich portach, wynosiły w badanym roku, 64,1 mln ton, w tym

w woj. pomorskim zdecydowanie najwięcej, bo 42,2 mln ton i w woj. zachodniopomorskim 21,5 mln ton.

W strukturze ładunków przeważają ładunki masowe 41,1 mln ton, kontenery 13 mln ton i toczony samobieżny 5,4 mln ton, pozostałe ładunki 4,3 mln ton.

Tablica nr 1

Obroty ładunkowe w portach morskich Polski, wg grup ładunkowych i województw, w 2013 r.

Port	Ogółem	Masowe	Kontenery	Toczony samobieżny	Pozostałe ładunki
	mln ton	mln ton	mln ton	mln ton	mln ton
OGÓŁEM w tym:	64,1	41,1	134,0	5,4	4,2
województwo pomorskie, w tym:	42,2	26,8	12,5	1,4	1,3
Gdańsk	27,1	19,4	7,1	0,2	0,3
Gdynia	15,0	7,2	5,4	1,2	1,0
województwo zachodnio-pomorskie, w tym:	21,5	14,1	0,5	4,0	2,8
Szczecin	7,8	5,5	0,4	.	1,8
Świnoujście	12,0	7,0	0,1	4,0	0,8

Police	1,4	1,4	-	-	.
--------	-----	-----	---	---	---

Źródło: Opracowanie własne na podst.: Gospodarka morska 2013 US w Szczecinie, str. 26.

W tablicy nie zamieszczono przeładunków w małych portach.

Jak widać z przytoczonych liczb, port gdański z wielkością przeładunków, które w 2013 r. wynosiły 27,1 mln ton (w 2011 r. wynosiły 23,5 mln ton), ugruntował swoją pozycję największego portu morskiego w Polsce.

Możliwości osiągnięcia wysokich przeładunków, zapewniają w Porcie Północnym, nowoczesne terminale paliwowy i kontenerowy. Do portu mogą zawijać statki o największym zanurzeniu. Takich możliwości nie mają porty w Gdyni, Szczecinie i Świnoujściu. Port Gdański ma dobrze rozwiniętą sieć transportową, łącząca go z całym zapleczem w kraju.

Kolejnym portem, pod względem wielkości przeładunków jest port w Gdyni, w którym, w 2013 r. przeładowano 15,0 mln ton, z tego około 50 % stanowiły załadunki drobnicowe, w których Gdynia od lat się specjalizuje.

Porty Pomorza Zachodniego przeładowały w 2013 około 35 % ładunków docierających do polskich portów, ustępując pod tym względem, portom województwa pomorskiego.

W Świnoujściu przeładowano 12 mln ton, w Szczecinie 7,8 mln ton, w Policach 1,4 mln ton.

Obroty tranzytowe w Polskich portach

Tablica nr 2

Obroty tranzytowe w polskich portach, w 2012 i 2013 r.

Port	2011 mln ton	2013 mln ton
Gdańsk	1,9	7,7

Gdynia	0,0	0,0
Szczecin	1,2	0,8
Świnoujście	2,3	2,9
OGÓŁEM (w tym przeładunki w małych portach)	5,6	11,6

Źródło: Opracowanie własne na podst.: Gospodarka morska 2013 US w Szczecinie, str. 31

Jak widać z przedstawionych danych obroty tranzytowe, w stosunku do 2011 r. zdecydowanie wzrosły, z 5,6 mln ton, w 2011 do 11,6 mln ton w 2013. Zdecydowały o tym zwiększone obroty tranzytowe w porcie w Gdańsku - z 1,9 w 2011 do 7,7 w 2013 r. Port w Gdańsku, z nowoczesnym terminalem kontenerowym, stał się konkurencyjnym dla portów w Gdyni, Szczecinie, Świnoujściu.

Kontenery duże, których wielkość w tranzycie wynosiła 5,9 mln ton, przeładowywane były głównie w Gdańskim Porcie Północnym.

Międzynarodowy ruch pasażerski

Międzynarodowy ruch pasażerski, w polskich portach utrzymuje się, w ostatnich kilku latach, na poziomie około 1,6 mln pasażerów, w tym dominują głównie kontakty ze Szwecją (1,4 mln osób) i Niemcami (136 tys. osób).

Największy ruch pasażerski ze Szwecją, odbywa się w porcie Świnoujście – 0,78 mln osób, co stanowi ponad 50% całego ruchu pasażerskiego w polskich portach.

Podobnie ruch pasażerski z Niemcami generujący 78 tys osób, czyli około 70% ruchu pasażerskiego w polskich portach.

Tablica nr 3

Obroty ładunkowe w wybranych portach Europy w 2012 r.

Port	mln ton
Rotterdam	395,5
Antwerpia	164,5
Hamburg	113,5
Marsylia	81,8
Algeciras	74,6
Amsterdam	71,2
.....	
Bremerhaven	58,2
Londyn	43,7
Goteborg	41,1
.....	
Ryga	34,8
Barcelona	34,3
.....	
Gdańsk	27,1
Gdynia	15,0
Świnoujście	12,0
Szczecin	7,8

Źródło: Opracowanie własne na podst.: Gospodarka morska 2013 US w Szczecinie, str. 35

Od lat największe obroty ładunków występują w porcie Rotterdam. W 2013 r. wynosiły one 395 mln ton. Port Rotterdam należy do grupy największych portów Świata.

Do największych portów Europy, obok Rotterdamu zaliczane są: Antwerpia 164,5mln; Hamburg 113,5; mln Marsylia 81,8mln; Algeciras 74,6mln; Amsterdam 71,2.mln ton

Przemysł stoczniowy

W Polsce funkcjonują stocznie produkcyjne i remontowe, o różnym potencjale i możliwościach.

Nadal jednak nie osiągamy produkcji z lat 70-tych i 80-tych, kiedy Stocznia Szczecińska zaliczana była do czołowych Stocznii w Europie. W 2013 r. stocznie wyprodukowały zaledwie 13 statków. Znacznie lepszą kondycję prezentują stocznie remontowe: Gdańska Stocznia Remontowa S.A., Morska Stocznia Remontowa Gryfia S.A. w Szczecinie, Stocznia Północna S.A. w Gdańsku, Stocznia Nauta S.A. w Gdyni. Polskie stocznie w 2013 r. wyremontowały 532 jednostki, o tonażu 4,7 mnl BRT.

Rybołówstwo

W 2013 r. polska flota rybacka liczyła 838 jednostek, w tym 696 łodzi rybackich, 139 kutrów, 3 trawlerzy dalekomorskie. Połowy ryb i innych organizmów morskich, dotyczyły głównie połowów na Morzu Bałtyckim, w niewielkim procencie również połowów na środkowym Atlantyku.

WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
POZNAŃ **SZCZECIN** CHORZÓW

Wielkość połowów w 2013 r. wynosiła 192,2 tys. ton. W strukturze poławianych gatunków, dominowały szproty, których 2013 złowiono 81 tys. ton, co stanowiło 41,4 % ogółu połowów (łowiska Morza Bałtyckiego).

Drugą pozycję zajmują ostroboki, których połów wyniósł 27,8 tys. ton (na łowiskach środkowego Atlantyku).

Trzecią pozycję, zajmują śledzie, których złowiono w omawianym roku 23,6 tys. ton (na łowiskach Morza Bałtyckiego).